

TÀI LIỆU
GIỚI THIỆU LUẬT QUẢN LÝ, BẢO VỆ
CÔNG TRÌNH QUỐC PHÒNG VÀ KHU QUÂN SỰ

Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XV, kỳ họp thứ 6 thông qua tại ngày 24/11/2023 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2025.

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH LUẬT QUẢN LÝ, BẢO VỆ CÔNG TRÌNH QUỐC PHÒNG VÀ KHU QUÂN SỰ

Sau gần 30 năm thi hành Pháp lệnh Bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự năm 1994, công tác quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự (CTQP và KQS) đã đạt được những kết quả quan trọng, bảo đảm cho thực hiện nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, góp phần tích cực vào củng cố, xây dựng thể trận khu vực phòng thủ, tăng cường tiềm lực quốc phòng để bảo vệ Tổ quốc và phát triển kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, Pháp lệnh Bảo vệ CTQP và KQS năm 1994 đã bộc lộ những vướng mắc, bất cập như: một số nội dung chưa theo kịp với tình hình phát triển kinh tế - xã hội và các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới; việc xác định phạm vi, ranh giới bảo vệ của CTQP và KQS chưa được quy định cụ thể, rõ ràng; còn xảy ra hiện tượng lấn chiếm, xâm canh trái phép vào phạm vi được giao quản lý, bảo vệ; công tác phối hợp giữa các địa phương với Bộ Quốc phòng và các đơn vị quân đội trong xác định phạm vi, ranh giới để tổ chức quản lý, bảo vệ chưa được triển khai đồng bộ; việc xây dựng các quy hoạch, cấp phép hoạt động ở một số dự án phát triển kinh tế - xã hội và công tác quản lý người nước ngoài cư trú ở một số địa phương, khu vực có liên quan đến CTQP và KQS chưa chặt chẽ... Những bất cập nêu trên đặt ra yêu cầu phải xây dựng Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS để tạo cơ sở pháp lý cao hơn và giải quyết kịp thời các vướng mắc, bất cập trong thực tiễn.

Bên cạnh đó, thời gian qua hệ thống văn bản quy phạm pháp luật tiếp tục được ban hành mới hoặc sửa đổi, bổ sung (như Luật Đất đai; Luật Quản lý, sử dụng tài sản công; Luật Quy hoạch; Luật Đầu tư; Luật Xây dựng...); trong đó, có nhiều nội dung liên quan đến công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS. Tuy nhiên, do Pháp lệnh được ban hành từ năm 1994, nên có nhiều quy định không

còn phù hợp (nhiều quy định còn chung chung; chưa quy định về phạm vi bảo vệ CTQP và KQS; chưa quy định cụ thể về lực lượng quản lý, bảo vệ...), cần được nghiên cứu sửa đổi, bổ sung để bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ với hệ thống pháp luật hiện hành.

Vì vậy, việc xây dựng Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS là cần thiết nhằm thể chế hóa đường lối, quan điểm, chủ trương của Đảng về bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới; khắc phục những hạn chế, bất cập của Pháp lệnh Bảo vệ CTQP và KQS, hoàn thiện hệ thống pháp luật về quốc phòng, tạo cơ sở pháp lý vững chắc cho hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, góp phần tăng cường tiềm lực quốc phòng, xây dựng củng cố vững chắc nền quốc phòng toàn dân, gắn kết chặt chẽ với xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

II. MỤC ĐÍCH, QUAN ĐIỂM CHỈ ĐẠO XÂY DỰNG LUẬT

1. Mục đích xây dựng Luật

- Phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân trong tổ chức thực hiện xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thể trận chiến tranh nhân dân để thực hiện thắng lợi nhiệm vụ bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc trong tình hình mới.

- Tăng cường các biện pháp quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; xây dựng chính sách hỗ trợ, ưu tiên các chương trình đầu tư để phát triển kinh tế - xã hội đối với địa phương, cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân tại địa bàn bị ảnh hưởng lớn về phát triển kinh tế - xã hội, hạn chế đầu tư nước ngoài; chính sách đối với các khu vực bị hạn chế về quyền sử dụng đất và các quyền, lợi ích hợp pháp khác do yêu cầu quản lý, bảo vệ, bảo đảm an toàn cho CTQP và KQS.

- Thống nhất, đồng bộ với hệ thống pháp luật có liên quan, tạo điều kiện phát triển kinh tế - xã hội và bảo đảm quốc phòng, an ninh.

2. Quan điểm chỉ đạo xây dựng Luật

- Tiếp tục thể chế hóa chủ trương, quan điểm của Đảng về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc, nhiệm vụ quân sự, quốc phòng trong tình hình mới.

- Bảo đảm sự phù hợp với Hiến pháp, đồng bộ, thống nhất với Luật Quốc phòng và các luật có liên quan.

- Nâng cao tính chủ động, hiệu quả trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; kết hợp hài hòa giữa hoạt động quản lý, bảo vệ với phát triển kinh tế - xã hội; đồng thời, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của người dân nhằm củng cố, tăng cường sức mạnh quốc phòng trong quá trình phát triển của đất nước.

- Kế thừa và phát triển các quy định của pháp luật hiện hành về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS đã được thực tiễn kiểm nghiệm thấy phù hợp; đồng thời,

bổ sung những nội dung mới để điều chỉnh, giải quyết những vấn đề đặt ra trong giai đoạn hiện nay và những năm tiếp theo.

III. BỐ CỤC CỦA LUẬT

Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS gồm 06 chương, 34 điều, cụ thể như sau:

1. Chương I. Quy định chung: Gồm 08 điều (từ Điều 1 đến Điều 8) quy định về: Phạm vi điều chỉnh; giải thích từ ngữ; nguyên tắc quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự; chính sách của Nhà nước trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; phân loại và phân nhóm CTQP và KQS; quy định về công trình lưỡng dụng và những hành vi bị nghiêm cấm trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

2. Chương II. Quản lý CTQP và KQS: Gồm 07 điều (từ Điều 9 đến Điều 15) quy định về: Nội dung quản lý CTQP và KQS; lập hồ sơ quản lý CTQP và KQS; bảo quản, bảo trì CTQP; chuyển mục đích sử dụng CTQP và KQS; phá dỡ CTQP, di dời KQS; thống kê, kiểm kê CTQP và KQS; quy định về trách nhiệm quản lý CTQP và KQS.

3. Chương III. Bảo vệ CTQP và KQS: Gồm 08 điều (từ Điều 16 đến Điều 23) quy định về: Nội dung bảo vệ CTQP và KQS; xác định phạm vi bảo vệ CTQP và KQS; chế độ bảo vệ đối với khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn CTQP và KQS, vành đai an toàn kho đạn dược, hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống ăng-ten quân sự; xử lý công trình, vật kiến trúc, đất, đất có mặt nước trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS; lực lượng bảo vệ CTQP và KQS; nhiệm vụ, quyền hạn của lực lượng thuộc Bộ Quốc phòng bảo vệ CTQP và KQS; nhiệm vụ, quyền hạn của lực lượng thuộc Bộ Công an phối hợp tham gia bảo vệ CTQP và KQS; nhiệm vụ, quyền hạn của lực lượng thuộc cơ quan, tổ chức được giao bảo vệ CTQP.

4. Chương IV. Quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân và chế độ chính sách, ngân sách bảo đảm trong hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS: Gồm 04 điều (từ Điều 24 đến Điều 27) quy định về: Quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; chế độ, chính sách đối với cơ quan, đơn vị, cá nhân trong hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; chế độ, chính sách đối với địa phương, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân bị tác động bởi hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; ngân sách bảo đảm cho hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

5. Chương V. Trách nhiệm của cơ quan, tổ chức trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS: Gồm 06 điều (từ Điều 28 đến Điều 33) quy định về: Nội dung,

trách nhiệm quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; trách nhiệm của Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, các Ban, Bộ, ngành trung ương, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên của Mặt trận.

6. Chương VI. Điều khoản thi hành: Gồm 01 điều (Điều 34) quy định về hiệu lực thi hành của Luật.

IV. NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA LUẬT QUẢN LÝ, BẢO VỆ CÔNG TRÌNH QUỐC PHÒNG VÀ KHU QUÂN SỰ

1. Những quy định chung (Chương I)

1.1. Phạm vi điều chỉnh (Điều 1)

Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS năm 2023 quy định về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; quyền, nghĩa vụ, trách nhiệm của cơ quan, đơn vị, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân; chế độ, chính sách trong hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

1.2. Giải thích từ ngữ (Điều 2)

Tại Điều 2 Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS năm 2023, giải thích 16 khái niệm, trong đó một số một số khái niệm là đối tượng áp dụng của Luật như: (1) Công trình quốc phòng; (2) khu quân sự; (3) kho đạn dược; (4) hệ thống ăng-ten quân sự; (5) khu vực cấm; (6) khu vực bảo vệ; (7) vành đai an toàn; (8) phạm vi bảo vệ CTQP và KQS; (9) vành đai an toàn kho đạn dược; (10) hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống ăng-ten quân sự.

1.3. Nguyên tắc quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 3)

Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS năm 2023 quy định 04 nguyên tắc sau:

(1) Tuân thủ Hiến pháp và pháp luật; phù hợp với điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên và thỏa thuận quốc tế có liên quan; bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

(2) Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên, là trách nhiệm của toàn dân, của cả hệ thống chính trị, trong đó Quân đội nhân dân làm nòng cốt.

(3) Kết hợp quản lý, bảo vệ CTQP và KQS với phát triển kinh tế - xã hội, gắn phát triển kinh tế - xã hội với quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

(4) Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS phải thống nhất theo quy hoạch, kế hoạch được phê duyệt; bảo đảm bí mật, an toàn, đúng mục đích, công năng sử dụng, phù hợp với từng loại, nhóm CTQP và KQS.

1.4. Chính sách của Nhà nước trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 4)

(1) Bảo đảm nguồn lực cho quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, ưu tiên địa bàn chiến lược, trọng điểm về quốc phòng, CTQP, KQS đặc biệt quan trọng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, phòng thủ bảo vệ Tổ quốc.

(2) Có chế độ, chính sách phù hợp cho các lực lượng quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

(3) Có chế độ, chính sách phù hợp để bảo đảm yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân bị tác động, ảnh hưởng do hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

(4) Nghiên cứu, ứng dụng khoa học, công nghệ tiên tiến, hiện đại vào hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

1.5. Phân loại CTQP và KQS (Điều 5)

Theo quy định của Luật, căn cứ vào chức năng nhiệm vụ, mục đích sử dụng, CTQP và KQS được phân thành loại A, loại B, loại C và loại D.

(1) CTQP và KQS loại A phục vụ nhiệm vụ tác chiến phòng thủ bảo vệ Tổ quốc.

(2) CTQP và KQS loại B phục vụ nhiệm vụ huấn luyện, diễn tập của lực lượng quân đội và Dân quân tự vệ.

(3) CTQP và KQS loại C phục vụ cất trữ, sửa chữa, tiêu hủy vũ khí, đạn dược, trang bị, nghiên cứu, thử nghiệm, sản xuất các sản phẩm quốc phòng

(4) CTQP và KQS loại D phục vụ sinh hoạt, học tập, làm việc thường xuyên của quân đội.

Tại khoản 6 Điều 5 Luật giao Chính phủ quy định chi tiết về phân loại CTQP và KQS.

1.6. Phân nhóm CTQP và KQS (Điều 6)

Theo tính chất quan trọng và yêu cầu quản lý, bảo vệ, CTQP và KQS được phân thành Nhóm đặc biệt, Nhóm I, Nhóm II và Nhóm III.

(1) Nhóm đặc biệt gồm các công trình quốc phòng, khu quân sự đặc biệt quan trọng phải áp dụng biện pháp quản lý, bảo vệ đặc biệt nghiêm ngặt để bảo đảm bí mật, an toàn tuyệt đối.

(2) Nhóm I gồm các công trình quốc phòng, khu quân sự rất quan trọng có yêu cầu quản lý, bảo vệ rất nghiêm ngặt, bảo đảm bí mật, an toàn.

(3) Nhóm II gồm các CTQP, KQS quan trọng có yêu cầu quản lý, bảo vệ nghiêm ngặt, bảo đảm bí mật, an toàn.

(4) Nhóm III gồm các CTQP, KQS được áp dụng các biện pháp quản lý,

bảo vệ để bảo đảm bí mật, an toàn.

Việc phân loại, phân nhóm CTQP và KQS tại Điều 5 và Điều 6 là cần thiết và rất quan trọng. Mục đích của việc phân loại, phân nhóm CTQP và KQS để làm cơ sở xác định phạm vi bảo vệ; yêu cầu, nội dung quản lý, bảo vệ; chế độ, biện pháp tổ chức quản lý, bảo vệ phù hợp với từng loại, nhóm CTQP và KQS. Mặt khác, việc phân loại, phân nhóm CTQP và KQS còn làm cơ sở để xây dựng chế độ, chính sách cho các đối tượng liên quan đến công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS. Việc phân loại, phân nhóm CTQP và KQS được kế thừa, phát triển, bổ sung các quy định tại Nghị định số 04/CP, bảo đảm tính bao quát các CTQP và KQS, đáp ứng được yêu cầu công tác quản lý, bảo vệ, phù hợp với đặc điểm, tính chất của từng loại, nhóm. Việc giao Chính phủ quy định chi tiết danh mục loại, nhóm CTQP và KQS là phù hợp với tính đặc thù, đáp ứng yêu cầu bảo vệ bí mật nhà nước theo quy định của pháp luật.

1.7. Công trình lưỡng dụng (Điều 7)

Tại khoản 1 Điều 7 của Luật xác định “Công trình lưỡng dụng là công trình sử dụng cho cả mục đích quân sự, quốc phòng và mục đích dân sự, gồm công trình dân sự có tính lưỡng dụng và công trình quốc phòng sử dụng lưỡng dụng, được cấp có thẩm quyền quyết định khi phê duyệt chủ trương đầu tư hoặc chuyển đổi, bổ sung mục đích sử dụng”.

Từ khái niệm công trình lưỡng dụng như trên, Luật quy định các nguyên tắc cơ bản để quản lý, bảo vệ công trình lưỡng dụng nhằm bảo đảm tính lưỡng dụng của các công trình dân sự có tính lưỡng dụng, sẵn sàng đáp ứng yêu cầu huy động sử dụng cho nhiệm vụ quân sự, quốc phòng; đồng thời, bảo đảm khai thác sử dụng công trình quốc phòng cho mục đích dân sự một cách chặt chẽ, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu thực tiễn hiện nay.

1.8. Các hành vi bị nghiêm cấm (Điều 8)

Luật quy định 06 nhóm hành vi bị nghiêm cấm trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, gồm:

(1) Chiếm đoạt, chiếm giữ, lấn chiếm, xâm nhập trái phép; phá hoại, làm hư hỏng kiến trúc, kết cấu, trang thiết bị của CTQP và KQS.

(2) Thu thập trái phép, chiếm đoạt, hủy hoại, làm lộ bí mật hồ sơ, tài liệu, thông tin CTQP và KQS.

(3) Sử dụng trái phép, sai mục đích; chuyển mục đích sử dụng, phá dỡ công trình quốc phòng và di dời khu quân sự trái quy định của pháp luật.

(4) Xây dựng, khai thác, đặt thiết bị làm ảnh hưởng đến kiến trúc, kết cấu, công năng sử dụng, an toàn, bí mật của CTQP và KQS.

(5) Cản trở, chống đối việc thực hiện nhiệm vụ của lực lượng quản lý, bảo vệ hoặc cơ quan, tổ chức, cá nhân tham gia quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

(6) Lợi dụng, lạm dụng chức vụ, quyền hạn, nhiệm vụ được giao trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS. để trục lợi, xâm hại lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân.

2. Quản lý công trình quốc phòng và khu quân sự (Chương II)

2.1. Nội dung quản lý CTQP và KQS (Điều 9)

Luật quy định 05 nội dung quản lý CTQP và KQS, gồm: (1) lập hồ sơ quản lý CTQP và KQS; (2) bảo quản, bảo trì CTQP; (3) chuyển mục đích sử dụng CTQP và KQS; (4) phá dỡ CTQP, di dời KQS; (5) thống kê, kiểm kê CTQP và KQS.

2.2. Lập hồ sơ quản lý CTQP và KQS (Điều 10)

Tại Điều 10 Luật quy định về: (1) thành phần hồ sơ quản lý CTQP, KQS; (2) trách nhiệm lập hồ sơ quản lý CTQP, KQS; (3) hồ sơ được xác định độ mật phù hợp với từng loại, nhóm CTQP, KQS; được lưu trữ, quản lý, sử dụng theo quy định của Luật này và pháp luật về bảo vệ bí mật nhà nước.

Tại khoản 4 Điều 10 Luật giao Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định chi tiết về việc lập hồ sơ quản lý CTQP và KQS.

2.3. Bảo quản, bảo trì CTQP (Điều 11)

Luật quy định các nội dung cơ bản về bảo quản, bảo trì CTQP, gồm:

(1) CTQP được bảo quản, bảo trì thường xuyên và định kỳ theo đúng chế độ, tiêu chuẩn, định mức kinh tế - kỹ thuật, bảo đảm an toàn để duy trì khả năng sử dụng theo công năng, nhiệm vụ.

(2) Đơn vị quản lý, sử dụng CTQP có trách nhiệm bảo quản, bảo trì công trình theo kế hoạch và quy trình bảo quản, bảo trì, phù hợp với từng loại, nhóm CTQP, trang thiết bị lắp đặt trong công trình.

(3) CTQP loại A trong thời bình được bảo quản, bảo trì thường xuyên hoặc niêm cất, lấp phủ; khi có yêu cầu nhiệm vụ thì mở niêm cất, lấp phủ.

(4) Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định chi tiết Điều này.

2.4. Chuyển mục đích sử dụng CTQP và KQS (Điều 12)

Tại Điều 10 Luật quy định về:

(1) Nguyên tắc chuyển mục đích sử dụng CTQP và KQS: không làm ảnh hưởng đến nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, bảo đảm bí mật nhà nước; phù hợp với quy hoạch hệ thống CTQP, KQS được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

(2) Các trường hợp CTQP và KQS được chuyển mục đích sử dụng, gồm:

a) Chuyển mục đích sử dụng CTQP, KQS do Bộ Quốc phòng quản lý theo yêu cầu nhiệm vụ quân sự, quốc phòng;

b) Không còn nhu cầu sử dụng cho nhiệm vụ quân sự, quốc phòng cần chuyển mục đích sử dụng để phát triển kinh tế - xã hội và phục vụ nhu cầu dân sinh;

c) Còn nhu cầu sử dụng cho nhiệm vụ quân sự, quốc phòng nhưng nằm trong phạm vi thực hiện dự án phát triển kinh tế - xã hội theo quy hoạch được cấp có thẩm quyền phê duyệt và được Bộ Quốc phòng thống nhất bằng văn bản về chuyển mục đích sử dụng CTQP, KQS trong quá trình phê duyệt chủ trương đầu tư dự án.

(3) Thẩm quyền quyết định chuyển mục đích sử dụng CTQP và KQS được quy định như sau:

a) Thủ tướng Chính phủ quyết định chuyển mục đích sử dụng CTQP, KQS sang mục đích khác đối với trường hợp quy định tại điểm b và điểm c khoản 2 Điều này, đồng thời xem xét, chấp thuận việc thu hồi đất theo quy định của pháp luật về đất đai đối với diện tích đất có CTQP, KQS được chuyển sang mục đích khác;

b) Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quyết định hoặc phân cấp thẩm quyền quyết định chuyển mục đích sử dụng CTQP, KQS quy định tại điểm a khoản 2 Điều này.

(4) Quy định về việc bồi thường, hỗ trợ khi thực hiện chuyển mục đích sử dụng CTQP và KQS.

Luật giao Chính phủ quy định chi tiết Điều này.

2.5. Phá dỡ công trình quốc phòng, di dời khu quân sự (Điều 13)

Tại Điều 13 Luật quy định về: (1) các trường hợp CTQP được phép phá dỡ; (2) các trường hợp KQS được di dời; (3) thẩm quyền quyết định phá dỡ CTQP, di dời KQS; (4) quy định về phương án, giải pháp phá dỡ CTQP, di dời KQS; (5) kinh phí phá dỡ CTQP, di dời KQS.

Luật giao Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định về trình tự, thủ tục phá dỡ CTQP, di dời KQS.

2.6. Trách nhiệm quản lý CTQP và KQS (Điều 15)

Tại Điều 15, Luật quy định cụ thể về trách nhiệm quản lý CTQP và KQS như sau:

(1) Bộ trưởng Bộ Quốc phòng giao đơn vị trong biên chế đảm nhiệm chuyên trách quản lý, bảo vệ CTQP, KQS Nhóm đặc biệt và CTQP Nhóm I thuộc loại A không niêm cất, lấp phủ.

(2) Cơ quan, đơn vị thuộc Bộ Quốc phòng trực tiếp sử dụng hoặc được giao

có trách nhiệm quản lý CTQP, KQS Nhóm I, Nhóm II và Nhóm III, trừ công trình quy định tại khoản 1 Điều này.

(3) Trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ, các Ban, Bộ, ngành trung ương chủ trì, phối hợp với Bộ Quốc phòng và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh nơi có công trình sơ tán thời chiến của Ban, Bộ, ngành mình tổ chức thực hiện nội dung quản lý quy định tại Điều 9 của Luật này.

(4) Trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ, Ủy ban nhân dân các cấp phối hợp với Bộ Quốc phòng, Ban, Bộ, ngành trung ương, các đơn vị quân đội đóng quân trên địa bàn thực hiện nội dung quản lý quy định tại Điều 9 của Luật này đối với CTQP và KQS tại địa phương.

3. Bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự (Chương III)

3.1. Nội dung bảo vệ CTQP và KQS (Điều 16)

Tại Điều 16 Luật quy định nội dung quản lý CTQP và KQS, gồm:

(1) Xác định phạm vi bảo vệ CTQP và KQS.

(2) Xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch bảo vệ, phòng chống các hành vi xâm hại đến an toàn, bí mật của CTQP và KQS; phòng chống thiên tai, hỏa hoạn.

(3) Bảo đảm an toàn về người, vũ khí, công cụ hỗ trợ, phương tiện kỹ thuật nghiệp vụ và cơ sở vật chất trong quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự; xây dựng địa bàn nơi có CTQP và KQS ổn định về an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội.

3.2. Xác định phạm vi bảo vệ của CTQP và KQS (Điều 17)

Luật quy định nguyên tắc, phương pháp xác định từng thành phần thuộc phạm vi bảo vệ của CTQP và KQS, gồm các phạm vi: Khu vực cấm; khu vực bảo vệ; vành đai an toàn; vành đai an toàn kho đạn dược; hành lang an toàn hệ thống ăng-ten quân sự.

(1) Phạm vi khu vực cấm của công trình quốc phòng và khu quân sự xác định theo từng loại, nhóm, yêu cầu quản lý bảo vệ, vị trí, điều kiện địa hình, dân cư nơi có CTQP, KQS.

(2) Phạm vi khu vực bảo vệ của CTQP và KQS được xác định từ ranh giới của khu vực cấm trở ra xung quanh một khoảng cách nhất định theo từng loại, nhóm, được thể hiện trên sơ đồ, bản đồ và thực địa, có cột mốc, biển báo, phao tiêu để xác định.

(3) Phạm vi vành đai an toàn CTQP và KQS được tính từ ranh giới phía ngoài của khu vực bảo vệ hoặc khu vực cấm trở ra xung quanh một khoảng cách nhất định theo loại, nhóm, yêu cầu quản lý, bảo vệ, vị trí, điều kiện địa hình, dân

cur, được thể hiện trên sơ đồ, bản đồ, văn bản của cấp có thẩm quyền.

(4) Phạm vi vành đai an toàn kho đạn được được xác định từ giới hạn trong trở ra xung quanh với khoảng cách bằng bán kính an toàn được thể hiện trên sơ đồ, bản đồ và thực địa, có cột mốc, biển báo, phao tiêu hoặc hào ngăn cách để xác định

(5) Phạm vi hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống ăng-ten quân sự xác định theo tính năng kỹ thuật của từng hệ thống ăng-ten quân sự.

(6) Phạm vi bảo vệ của CTQP loại A thuộc Nhóm III và KQS Loại D thuộc nhóm III chỉ xác định khu vực cấm, không xác định khu vực bảo vệ và vành đai an toàn.

Luật giao Thủ tướng Chính phủ quy định chi tiết phạm vi vành đai an toàn của CTQP và KQS Nhóm đặc biệt; giao Chính phủ quy định chi tiết về phạm vi bảo vệ CTQP và KQS.

3.3. Chế độ bảo vệ đối với khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn CTQP và KQS, vành đai an toàn kho đạn được, hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống ăng-ten quân sự (Điều 18)

Để quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, tại Điều 18 Luật quy định về các hoạt động được phép thực hiện, không được thực hiện hoặc chỉ được thực hiện khi được cấp có thẩm quyền cho phép đối với từng khu vực trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS, gồm:

(1) Chế độ bảo vệ đối với khu vực cấm: (a) Chỉ thực hiện hoạt động quân sự, quốc phòng phù hợp với công năng, nhiệm vụ của CTQP, KQS; (b) người, phương tiện có nhiệm vụ ra, vào khu vực cấm phải mang theo các loại giấy tờ do cấp có thẩm quyền quy định; chỉ thực hiện nhiệm vụ được phê duyệt và chịu sự kiểm tra, hướng dẫn của lực lượng bảo vệ; (c) không được ghi âm, ghi hình, điều tra, khảo sát, định vị, đo vẽ, ghi chép miêu tả, đăng tải, phát tán trên phương tiện thông tin đại chúng, không gian mạng về CTQP, KQS, trừ trường hợp được cấp có thẩm quyền đồng ý.

(2) Chế độ bảo vệ đối với khu vực bảo vệ CTQP và KQS Nhóm đặc biệt.

(3) Chế độ bảo vệ đối với khu vực bảo vệ CTQP và KQS Nhóm I, Nhóm II và Nhóm III.

(4) Chế độ bảo vệ đối với vành đai an toàn CTQP và KQS Nhóm đặc biệt.

(5) Chế độ bảo vệ đối với vành đai an toàn CTQP và KQS Nhóm I, Nhóm II và Nhóm III.

(6) Chế độ bảo vệ đối với vành đai an toàn kho đạn được.

(7) Chế độ bảo vệ đối với hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống ăng-ten quân sự.

(8) Quản lý phương tiện bay trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS.

(9) Chế độ quản lý hoạt động của người nước ngoài, người Việt Nam định cư ở nước ngoài trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS.

Luật giao Thủ tướng Chính phủ quy định chi tiết chế độ bảo vệ đối với CTQP và KQS thuộc Nhóm đặc biệt; giao Chính phủ quy định trình tự, thủ tục, thẩm quyền cho phép các hoạt động được thực hiện trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS.

Việc quy định rõ chế độ bảo vệ đối với từng khu vực trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS tại Điều 18 nhằm bảo đảm tương xứng giữa yêu cầu quản lý, bảo vệ CTQP và KQS với việc bảo đảm quyền con người, quyền công dân và yêu cầu về phát triển kinh tế - xã hội ở các địa phương.

3.4. Xử lý công trình, vật kiến trúc, đất, đất có mặt nước trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS (Điều 19)

Điều 19 Luật quy định về các nội dung:

(1) Các trường hợp công trình, vật kiến trúc nằm trong phạm vi bảo vệ CTQP, KQS phải thực hiện chuyển mục đích sử dụng sang mục đích quốc phòng hoặc di dời, phá dỡ để đáp ứng yêu cầu quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

(2) Quy định nội dung xử lý công trình, vật kiến trúc nằm trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS.

(3) Quy định về xử lý diện tích đất, đất có mặt nước trong khu vực cấm chưa phải là đất, đất có mặt nước sử dụng vào mục đích quốc phòng phải thu hồi để sử dụng vào mục đích quốc phòng theo quy định của pháp luật về đất đai.

(4) Trách nhiệm xử lý công trình, vật kiến trúc, diện tích đất, đất có mặt nước trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS.

(5) Việc bồi thường, hỗ trợ, tái định cư đối với các trường hợp bị thu hồi đất hoặc di dời, phá dỡ công trình.

(6) Luật giao Chính phủ quy định về lộ trình xử lý công trình, vật kiến trúc, diện tích đất, đất có mặt nước trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS quy định tại Điều này.

3.5. Lực lượng bảo vệ CTQP và KQS (Điều 20)

Tại Điều 20 Luật quy định về những nội dung cụ thể sau:

(1) Lực lượng bảo vệ CTQP và KQS gồm: (a) lực lượng của Bộ Quốc phòng làm nòng cốt; (b) lực lượng của Bộ Công an phối hợp tham gia bảo vệ;

(c) lực lượng bảo vệ của Ban, Bộ, ngành, địa phương được giao quản lý, sử dụng, bảo vệ CTQP.

(2) Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định lực lượng bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự, bao gồm: (a) lực lượng chuyên trách bảo vệ CTQP và KQS Nhóm đặc biệt và các CTQP Nhóm I loại A không niêm cất, lấp phủ; (b) lực lượng bảo vệ của đơn vị đóng quân trực tiếp quản lý, sử dụng CTQP và KQS; (c) lực lượng thuộc cơ quan quân sự địa phương và dân quân tự vệ bảo vệ CTQP và KQS được giao quản lý, sử dụng trên địa bàn.

(3) Người đứng đầu Ban, Bộ, ngành trung ương có trách nhiệm tổ chức lực lượng thuộc phạm vi quản lý để bảo vệ công trình sơ tán thời chiến của cơ quan mình; trường hợp không tổ chức được lực lượng bảo vệ thì bàn giao công trình cho Bộ Quốc phòng để bố trí lực lượng thuộc cơ quan quân sự địa phương trực tiếp bảo vệ; khi cần sử dụng, Bộ Quốc phòng giao lại cho ban, bộ, ngành trung ương bảo vệ theo quy định của Luật này.

(4) Quy định về tiêu chuẩn người làm công tác bảo vệ CTQP và KQS.

3.6. Nhiệm vụ, quyền hạn của lực lượng thuộc Bộ Quốc phòng bảo vệ CTQP và KQS (Điều 21)

Luật quy định cụ thể nhiệm vụ, quyền hạn của lực lượng bảo vệ CTQP và KQS thuộc Bộ Quốc phòng như sau:

(1) Nhiệm vụ của lực lượng bảo vệ thuộc Bộ Quốc phòng:

a) Tổ chức thu thập thông tin, phân tích, đánh giá, dự báo tình hình; xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch, phương án bảo vệ an ninh, an toàn CTQP và KQS;

b) Thực hiện công tác phòng ngừa, phát hiện, đấu tranh ngăn chặn âm mưu, thủ đoạn, hoạt động thu thập thông tin trái phép, xâm phạm, phá hoại CTQP và KQS;

c) Tuần tra, canh gác, kiểm tra, kiểm soát người, phương tiện ra, vào khu vực cấm, khu vực bảo vệ và thực hiện các hoạt động bảo vệ CTQP và KQS trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình;

d) Xây dựng đơn vị an toàn; phối hợp với chính quyền địa phương quản lý, bảo vệ CTQP và KQS và tổ chức xây dựng địa bàn an toàn;

đ) Thực hiện nhiệm vụ khác theo quy định của pháp luật.

(2) Quyền hạn của lực lượng bảo vệ thuộc Bộ Quốc phòng:

a) Kiểm tra, kiểm soát người, phương tiện ra, vào khu vực cấm, khu vực bảo vệ CTQP và KQS;

b) Ngăn chặn người, phương tiện ra, vào khu vực cấm, khu vực bảo vệ, tạm giữ đồ vật, phương tiện khi có căn cứ cho rằng người, phương tiện, đồ vật đó có nguy cơ gây nguy hại đến an toàn của CTQP và KQS;

c) Tạm đình chỉ hoặc đình chỉ việc sử dụng phương tiện thông tin liên lạc, tạm cấm đường để thực hiện nhiệm vụ quân sự, quốc phòng và bảo đảm an toàn cho người, tài sản trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS theo quyết định của người chỉ huy cấp trung đoàn và tương đương trở lên;

d) Yêu cầu cơ quan, tổ chức, cá nhân phối hợp, hỗ trợ thực hiện nhiệm vụ bảo vệ CTQP và KQS theo quy định của Luật này;

đ) Được sử dụng vũ khí, công cụ hỗ trợ, phương tiện kỹ thuật nghiệp vụ trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh, an toàn CTQP và KQS theo quy định của pháp luật về quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ;

e) Sử dụng biện pháp bảo vệ khác theo quy định của pháp luật.

4. Quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân và chế độ chính sách, ngân sách bảo đảm trong hoạt động quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự (Chương IV)

4.1. Quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 24)

(1) Tổ chức, hộ gia đình, cá nhân có quyền sau đây:

a) Cư trú, sản xuất, kinh doanh, đầu tư, xây dựng và các hoạt động khác theo quy định của Luật này và pháp luật có liên quan;

b) Được bồi thường, hỗ trợ khi bị thiệt hại do thực hiện các biện pháp quản lý, bảo vệ CTQP và KQS theo quy định của Luật này và pháp luật có liên quan;

c) Được hưởng các chế độ, chính sách hỗ trợ quy định tại khoản 2 và khoản 3 Điều 26 của Luật này.

(2) Tổ chức, hộ gia đình, cá nhân có nghĩa vụ sau đây:

a) Tuân thủ quy định của pháp luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS;

b) Thông báo, cung cấp thông tin cho chính quyền địa phương hoặc đơn vị quản lý, bảo vệ ngay khi phát hiện hành vi vi phạm quy định về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS;

c) Thực hiện yêu cầu của cơ quan có thẩm quyền trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; hỗ trợ, giúp đỡ cơ quan, tổ chức và người có trách nhiệm thực hiện quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

4.2. Chế độ, chính sách đối với cơ quan, đơn vị, cá nhân trong hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 25)

(1) Người trực tiếp thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS được hưởng chế độ, chính sách theo quy định của pháp luật và chế độ, chính sách phù hợp với tính chất, yêu cầu nhiệm vụ của công việc đảm nhiệm.

(2) Cơ quan, đơn vị, cá nhân được yêu cầu tham gia hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS có thành tích thì được khen thưởng; bị thiệt hại về tài sản thì được bồi thường; cá nhân bị thương tích, tổn hại về sức khỏe hoặc bị thiệt hại về tính mạng thì bản thân và gia đình được hưởng chế độ, chính sách theo quy định của pháp luật.

Luật giao Chính phủ quy định chi tiết Điều này.

4.3. Chế độ, chính sách đối với địa phương, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân bị tác động bởi hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 26)

Luật quy định về chế độ, chính sách đối với địa phương, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân bị tác động bởi hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS như sau:

(1) Xã, phường, thị trấn trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS Nhóm đặc biệt được Nhà nước ưu tiên đầu tư phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng cơ sở hạ tầng thiết yếu thông qua các chương trình, dự án, hỗ trợ đào tạo, tạo nguồn nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ cơ sở.

(2) Tổ chức, hộ gia đình, cá nhân sản xuất, kinh doanh thường trú trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS Nhóm đặc biệt được hưởng chính sách hỗ trợ về giáo dục, y tế, lao động, việc làm, sản xuất, kinh doanh và chính sách an sinh xã hội khác theo quy định của pháp luật.

(3) Tổ chức, hộ gia đình, cá nhân bị hạn chế về quyền và lợi ích hợp pháp do yêu cầu quản lý, bảo vệ CTQP và KQS thuộc Nhóm I, Nhóm II và Nhóm III theo quy định của Luật này thì được hưởng chính sách hỗ trợ theo quy định của pháp luật.

Luật giao Chính phủ quy định chi tiết Điều này.

4.4. Ngân sách bảo đảm cho hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 27)

Ngân sách nhà nước bảo đảm cho hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS được bố trí trong dự toán chi ngân sách hằng năm của các Ban, Bộ, ngành trung ương, địa phương theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước và pháp luật có liên quan.

5. Trách nhiệm của cơ quan, tổ chức trong quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự (chương V)

5.1. Nội dung, trách nhiệm quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 28)

Luật quy định về nội dung, trách nhiệm quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS như sau:

1. Nội dung quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS bao gồm:

a) Ban hành theo thẩm quyền hoặc trình cấp có thẩm quyền ban hành và tổ chức thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS;

b) Xây dựng và tổ chức thực hiện quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội gắn với quản lý, bảo vệ CTQP và KQS;

c) Quy định chế độ, chính sách trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS;

d) Phổ biến, giáo dục pháp luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS;

đ) Kiểm tra, thanh tra, xử lý vi phạm, giải quyết khiếu nại, tố cáo, sơ kết, tổng kết, khen thưởng trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

2. Trách nhiệm quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS được quy định như sau:

a) Chính phủ thống nhất quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS;

b) Các bộ, cơ quan ngang bộ chịu trách nhiệm trước Chính phủ chủ trì, phối hợp thực hiện quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS thuộc phạm vi lĩnh vực được phân công trong phạm vi cả nước;

c) Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp, trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình, chịu trách nhiệm quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS tại địa phương.

5.2. Trách nhiệm của Bộ Quốc phòng (Điều 29)

Tại Điều 29, Luật quy định Bộ Quốc phòng là cơ quan đầu mối giúp Chính phủ thực hiện thống nhất quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; chủ trì, phối hợp với các Ban, Bộ, ngành trung ương, địa phương thực hiện các nhiệm vụ sau đây:

(1) Ban hành theo thẩm quyền hoặc trình cấp có thẩm quyền ban hành và tổ chức thực hiện văn bản quy phạm pháp luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS;

(2) Tổ chức thực hiện quản lý, bảo vệ CTQP và KQS theo thẩm quyền;

(3) Xây dựng, triển khai kế hoạch phòng ngừa, phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn các hoạt động làm lộ bí mật, phá hoại CTQP, KQS;

(4) Tổ chức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS;

(5) Nghiên cứu, ứng dụng khoa học, công nghệ tiên tiến và hiện đại phục

vụ công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS;

(6) Kiểm tra, thanh tra, xử lý vi phạm, giải quyết khiếu nại, tố cáo, sơ kết, tổng kết, khen thưởng trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS theo thẩm quyền.

6. Điều khoản thi hành (Điều 34)

Quy định Luật có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2025.

7. Những nội dung mới của Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS so với Pháp lệnh Bảo vệ CTQP và KQS năm 1994

Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS năm 2023 được xây dựng trên cơ sở kế thừa và phát triển các quy định về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS tại Pháp lệnh Bảo vệ CTQP và KQS năm 1994, các nghị định, thông tư hướng dẫn thực hiện, nhất là những quy định đã được thực tiễn kiểm nghiệm. Nội dung của Luật so với Pháp lệnh Bảo vệ CTQP và KQS năm 1994 gồm các nhóm điểm mới sau đây:

(1) Làm rõ hơn nội hàm các khái niệm về CTQP, KQS, kho đạn dược, hệ thống ãng-ten quân sự, phạm vi bảo vệ, khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn (Điều 2). Trong đó, phạm vi bảo vệ của CTQP và KQS được xác định cả trên mặt đất, mặt nước, trong lòng đất, dưới mặt nước và trên không.

(2) Các nguyên tắc, tiêu chí phân loại, phân nhóm CTQP và KQS trước đây quy định tại nghị định của Chính phủ và thông tư của Bộ Quốc phòng, nay được quy định ngay trong Luật làm cơ sở giao Chính phủ quy định chi tiết danh mục loại, nhóm để tổ chức thực hiện quản lý, bảo vệ (Điều 5, Điều 6).

(3) Bổ sung quy định về công trình lưỡng dụng (Điều 7) nhằm giải quyết yêu cầu thực tiễn trong quản lý, bảo vệ công trình lưỡng dụng; thực hiện kết hợp chặt chẽ giữa quốc phòng với kinh tế - xã hội và kinh tế - xã hội với quốc phòng.

(4) Quy định trong Luật thẩm quyền của Thủ tướng Chính phủ quyết định chuyển mục đích sử dụng CTQP, KQS sang mục đích khác, đồng thời xem xét, chấp thuận việc thu hồi đất theo quy định của pháp luật về đất đai đối với diện tích đất có CTQP, KQS được chuyển sang mục đích khác (điểm a khoản 3 Điều 12). Việc quy định thẩm quyền Thủ tướng Chính phủ quyết định chuyển mục đích sử dụng CTQP và KQS như trong Luật là phù hợp, tạo điều kiện thuận lợi để các bộ, ngành, địa phương triển khai các dự án phát triển kinh tế - xã hội có liên quan đến việc thu hồi đất quốc phòng, khắc phục một số bất cập hiện nay trong chuyển mục đích sử dụng và thu hồi đất quốc phòng, đáp ứng với yêu cầu của thực tiễn.

(5) Quy định nguyên tắc, phương pháp xác định từng thành phần thuộc phạm vi bảo vệ của CTQP và KQS, gồm các phạm vi: Khu vực cấm; khu vực bảo vệ; vành đai an toàn; vành đai an toàn kho đạn dược; hành lang an toàn hệ

thống ăng-ten quân sự ngay trong Luật (Điều 17). Những nội dung này, trước đây chỉ được quy định tại thông tư của Bộ Quốc phòng.

(6) Xác định rõ chế độ quản lý đối với từng khu vực trong phạm vi bảo vệ của CTQP và KQS trong Luật (Điều 18) tạo cơ sở pháp lý để thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, đồng thời bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân liên quan, phù hợp với quy định của khoản 2 Điều 14 Hiến pháp năm 2013.

(7) Quy định về lực lượng quản lý (Điều 15) và lực lượng bảo vệ (Điều 20) CTQP và KQS, trong đó xác định lực lượng thuộc Bộ Quốc phòng là nòng cốt; đồng thời quy định rõ nhiệm vụ, quyền hạn của lực lượng bảo vệ (Điều 21, Điều 22 và Điều 23) tạo cơ sở pháp lý vững chắc cho các lực lượng này triển khai thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS được giao có hiệu quả.

(8) Quy định về quyền và nghĩa vụ của cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân liên quan đến quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 24); nội dung cơ bản về chế độ, chính sách đối với lực lượng thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 25); chính sách hỗ trợ, ưu tiên các chương trình đầu tư đối với địa phương bị ảnh hưởng lớn do yêu cầu quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; chính sách hỗ trợ đối với người dân tại khu vực bị hạn chế về quyền sử dụng đất và các quyền, lợi ích hợp pháp khác do yêu cầu quản lý, bảo vệ, bảo đảm an toàn cho CTQP và KQS (Điều 26).

V. CÁC ĐIỀU KIỆN ĐẢM BẢO THỰC HIỆN LUẬT

1. Dự kiến nguồn lực để thi hành Luật

- Ngân sách nhà nước (ngân sách trung ương và ngân sách địa phương).
- Các nguồn kinh phí hợp pháp khác theo quy định của pháp luật (nếu có).

2. Điều kiện đảm bảo để thi hành Luật

- Ban hành văn bản quy định chi tiết và chỉ đạo, đôn đốc thi hành Luật: Các cơ quan có thẩm quyền được giao trong Luật chủ trì soạn thảo và ban hành văn bản chi tiết hướng dẫn thi hành Luật.

- Tổ chức phổ biến nội dung của Luật đến các cơ quan, tổ chức, cá nhân để kịp thời nắm bắt, triển khai thực hiện: Bộ Quốc phòng, các ban, bộ, ngành trung ương, Ủy ban nhân dân các cấp trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ được giao, tổ chức phổ biến nhằm nâng cao nhận thức cho cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân về những nội dung cơ bản của Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS năm 2023, các văn bản quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành để tổ chức thực hiện.

- Bảo đảm nguồn lực thực hiện: Kinh phí bảo đảm thực hiện Luật được bố trí từ ngân sách nhà nước theo phân cấp trong dự toán chi thường xuyên hằng

năm và các nguồn khác theo quy định của pháp luật. Các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và các địa phương có trách nhiệm lập dự toán, báo cáo cấp có thẩm quyền phê duyệt theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước. Bộ Tài chính và Ủy ban nhân dân các cấp có trách nhiệm bố trí, bảo đảm ngân sách để thực hiện Luật.

- Kiểm tra, thanh tra, giám sát tình hình thực hiện: Bộ trưởng Bộ Quốc phòng có trách nhiệm giúp Thủ tướng Chính phủ tổng hợp, theo dõi, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và địa phương triển khai thực hiện Luật; báo cáo Thủ tướng Chính phủ kết quả thực hiện Luật. Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương xây dựng kế hoạch triển khai thi hành Luật trong phạm vi quản lý của Bộ, ngành và địa phương mình, báo cáo kết quả thực hiện về Bộ Quốc phòng theo quy định.

VI. DỰ BÁO TÁC ĐỘNG CHÍNH SÁCH CỦA LUẬT ĐẾN NGƯỜI DÂN VÀ XÃ HỘI

1. Chính sách 1: Hoàn thiện quy định về xác định phạm vi bảo vệ công trình quốc phòng, khu quân sự và nội dung quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự

Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS năm 2023 quy định chung về phân loại, phân nhóm CTQP và KQS, nguyên tắc, phương pháp xác định phạm vi từng thành phần thuộc phạm vi bảo vệ của CTQP và KQS, gồm: Khu vực cấm; khu vực bảo vệ; vành đai an toàn; vành đai an toàn kho đạn dược; hành lang an toàn hệ thống ăng-ten quân sự. Luật giao Chính phủ quy định chi tiết về loại, nhóm và phạm vi bảo vệ CTQP và KQS, Thủ tướng Chính phủ quy định chi tiết phạm vi vành đai an toàn của CTQP và KQS Nhóm đặc biệt.

Việc quy định rõ từng loại, nhóm; xác định cụ thể phạm vi, mốc giới của CTQP và KQS theo quy định của Luật và các văn bản hướng dẫn chi tiết là căn cứ để tổ chức thực hiện có hiệu quả các hoạt động quản lý, bảo vệ, bảo đảm tính bí mật của CTQP, KQS, đáp ứng yêu cầu sẵn sàng chiến đấu, bảo vệ Tổ quốc, giúp cho các tổ chức, người dân nâng cao nhận thức về CTQP và KQS, từ đó nâng cao ý thức của người dân, tổ chức trong việc tham gia bảo vệ CTQP và KQS; đồng thời, giúp tổ chức, người dân chủ động trong các hoạt động sản xuất, sinh hoạt hằng ngày.

Việc quy định cụ thể nội dung quản lý, bảo vệ CTQP và KQS tạo cơ sở pháp lý để thực hiện một cách thống nhất, bài bản, từ đó nâng cao hiệu quả công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; giúp các cơ quan, đơn vị nắm chắc tình hình,

kịp thời phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn, xử lý các vụ việc phức tạp, các vi phạm pháp luật liên quan đến CTQP và KQS. Không để các thế lực thù địch, chống đối lợi dụng xuyên tạc, kích động, lôi kéo người dân tranh chấp, khiếu kiện, phát sinh “điểm nóng” về an ninh, trật tự tại các khu vực có CTQP và KQS.

2. Chính sách 2: Chế độ quản lý, bảo vệ đối với khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn, vành đai an toàn kho đạn dược, hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống ống - ten quân sự của các CTQP và KQS

Luật quy định về chế độ quản lý đối với từng loại, nhóm CTQP và KQS; chế độ bảo vệ đối với từng khu vực thuộc phạm vi bảo vệ CTQP và KQS, xác định rõ trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức, đơn vị trong việc quản lý, bảo vệ CTQP và KQS từ đó triển khai thực hiện đầy đủ các quy định về chế độ quản lý, bảo vệ đối với khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn của CTQP và KQS.

Việc quy định rõ chế độ bảo vệ đối với từng khu vực thuộc phạm vi bảo vệ CTQP và KQS trong Luật giúp cho tổ chức, người dân biết rõ quyền và nghĩa vụ của mình khi cư trú, sản xuất, kinh doanh, ra vào, đi lại, quay phim, chụp ảnh và các hoạt động khác tại khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn của CTQP và KQS; từ đó yên tâm sinh sống, sản xuất, kinh doanh; nâng cao ý thức trách nhiệm trong thực hiện các quy định của pháp luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

Trên cơ sở quy định của Luật về phạm vi bảo vệ và chế độ quản lý, bảo vệ, các công trình, vật kiến trúc, diện tích đất, đất có mặt nước nằm trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS sẽ được rà soát, xử lý theo quy định tại Điều 19 của Luật.

3. Chính sách 3: Chuyển mục đích sử dụng, phá dỡ, di dời công trình quốc phòng và khu quân sự

Luật quy định các trường hợp chuyển mục đích sử dụng, thẩm quyền quyết định chuyển mục đích sử dụng CTQP và KQS (Điều 12); Quy định các trường hợp phá dỡ CTQP, di dời KQS và thẩm quyền quyết định phá dỡ CTQP, di dời KQS (Điều 13).

Việc hoàn thiện quy định của Luật về việc chuyển mục đích sử dụng, phá dỡ, di dời CTQP và KQS nhằm thống nhất với các quy định của pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công; pháp luật về đất đai; làm rõ các trường hợp được chuyển mục đích sử dụng, di dời, phá dỡ do yêu cầu nhiệm vụ trong nội bộ Bộ Quốc phòng và các trường hợp được chuyển mục đích sử dụng, phá dỡ, di dời để phục vụ mục đích phát triển kinh tế - xã hội; trình tự, thủ tục thực hiện, thẩm

quyền quyết định chuyển mục đích sử dụng gắn với chuyển mục đích sử dụng đất có CTQP và KQS.

Việc quy định trong Luật về thẩm quyền Thủ tướng Chính phủ quyết định chuyển mục đích sử dụng CTQP và KQS sang mục đích khác, đồng thời xem xét, chấp thuận việc thu hồi đất theo quy định của pháp luật về đất đai đối với diện tích đất có công trình quốc phòng, khu quân sự được chuyển sang mục đích khác là phù hợp để tạo điều kiện thuận lợi cho các bộ, ngành, địa phương triển khai các dự án phát triển kinh tế - xã hội có liên quan đến việc thu hồi đất quốc phòng đối với các trường hợp khu đất quốc phòng cần thu hồi chưa thuộc danh mục chuyển mục đích sử dụng trong Quy hoạch sử dụng đất quốc phòng và phương án sắp xếp lại, xử lý tài sản công đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, nhằm khắc phục một số bất cập hiện nay trong chuyển mục đích sử dụng và thu hồi đất quốc phòng, đáp ứng với yêu cầu của thực tiễn.

Cơ quan, tổ chức, chủ đầu tư thực hiện dự án phát triển kinh tế - xã hội mà trong phạm vi thực hiện dự án có CTQP, KQS phải chuyển mục đích sử dụng, di dời, phá dỡ thực hiện bồi thường, hỗ trợ để xây dựng CTQP, thiết lập KQS ở vị trí mới, bảo đảm thực hiện nhiệm vụ quân sự, quốc phòng theo quy định của Luật này và pháp luật có liên quan.

4. Chính sách 4: Chính sách đối với địa phương, cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân tại địa bàn, khu vực bị ảnh hưởng do yêu cầu của công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS

Luật quy định đối tượng được thụ hưởng các chính sách là địa bàn xã, phường, thị trấn thuộc phạm vi bảo vệ CTQP và KQS Nhóm đặc biệt, bị hạn chế về quyền và lợi ích hợp pháp do yêu cầu quản lý, bảo vệ CTQP và KQS đặc biệt nghiêm ngặt, được hưởng chính sách ưu tiên đầu tư phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng cơ sở hạ tầng thiết yếu thông qua các chương trình, dự án và chính sách hỗ trợ đào tạo nâng cao năng lực cho các địa phương bằng ngân sách nhà nước; đối với tổ chức, hộ gia đình và cá nhân sản xuất, kinh doanh, thường trú trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS Nhóm đặc biệt được ưu tiên hưởng các chính sách an sinh xã hội, chính sách hỗ trợ về giáo dục, y tế, lao động, việc làm, sản xuất, kinh doanh và chính sách an sinh xã hội khác theo quy định của pháp luật; đối với tổ chức, hộ gia đình và cá nhân bị hạn chế về quyền và lợi ích hợp pháp do yêu cầu quản lý, bảo vệ CTQP và KQS thuộc Nhóm I, II, III được hưởng các chính sách theo quy định của pháp luật. Các chính sách sẽ được cụ thể hóa tại các văn bản hướng dẫn thi hành (Nghị định của Chính phủ) để làm cơ sở triển khai thực hiện.

Quy định của Luật về các chính sách như trên thể hiện sự quan tâm của

Đảng, Nhà nước đối với sự phát triển kinh tế - xã hội tại các địa phương bị ảnh hưởng, bị hạn chế bởi yêu cầu công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; tạo điều kiện để các cơ quan, tổ chức, cá nhân yên tâm lao động, sản xuất phát triển kinh tế trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS theo quy định của pháp luật.

VII. TRIỂN KHAI THI HÀNH LUẬT

Nhằm triển khai thi hành Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS kịp thời, hiệu quả, Bộ Quốc phòng đang phối hợp với Bộ Tư pháp và các bộ, ngành, địa phương có liên quan tập trung chỉ đạo, triển khai thực hiện các hoạt động:

1. Xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

2. Xây dựng các văn bản quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật, rà soát sửa đổi, bổ sung văn bản quy phạm pháp luật có liên quan.

Dự kiến Bộ Quốc phòng chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành, địa phương liên quan soạn thảo và trình Chính phủ ban hành 02 Nghị định quy định chi tiết thi hành Luật; các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ quy định quản lý, bảo vệ các CTQP và KQS; Bộ Quốc phòng ban hành 01 thông tư hướng dẫn triển khai thực hiện các nội dung được giao trong Luật.

3. Phổ biến Luật, văn bản quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật trên phạm vi cả nước cho các đối tượng liên quan.

Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự đã thể chế hóa chủ trương, quan điểm của Đảng về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, nhiệm vụ quân sự, quốc phòng nêu trong Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng toàn quốc lần thứ XIII; Nghị quyết Trung ương 8 (khóa XI, khóa XIII) về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới; đáp ứng được yêu cầu thực tiễn, khắc phục được những hạn chế, bất cập trong các quy định về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS của Pháp lệnh Bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự năm 1994; các quy định của Luật bảo đảm sự phù hợp, thống nhất với Hiến pháp năm 2013 và các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan, tạo cơ sở pháp lý quan trọng, vững chắc để thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, duy trì khả năng sẵn sàng chiến đấu của hệ thống CTQP và KQS, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của Nhà nước, tổ chức, cá nhân, đồng thời tạo điều kiện để thực hiện gắn kết chặt chẽ giữa phát triển kinh tế - xã hội với củng cố quốc phòng, an ninh. Thực hiện có hiệu quả Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS góp phần tăng cường tiềm lực quốc phòng, thực hiện thắng lợi nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.